

[Lone Dybkjær]

tor skal tilgodeses på anden vis, både hvad angår medindflydelse, og også hvad angår medejendomsret under en eller anden form. Det mener vi naturligvis, fordi vi føler, at det, der er afgørende, er, at det er medarbejderne i den enkelte virksomhed, der får indflydelse på deres egen arbejdsplads. I den sammenhæng har de offentlige, om jeg så må sige, ikke noget at gøre her.

Dermed er jeg ved det sidste punkt, som hedder »fælles fond«. Det er så et svar til hr. Fogh Rasmussen, som er fantastisk overrasket over, at vi siger nej til den centrale fond. Man skal nu ikke have fulgt debatten ret meget for at være klar over, at vi siger nej til den centrale fond, så jeg kan ikke forstå den overraskelse. Vi sagde nej under valgkampen, og hvis man havde fulgt debatten i december 1979, ville man vide, at en af grundene til, at der ikke blev juleforlig, bl. a. var, at vi ikke kunne acceptere en central fond, end ikke kimen til en central fond. Der må altså være et eller andet, hr. Fogh Rasmussen ikke har hørt efter, siden han forsat kan være så utrolig overrasket. Det er da udmærket, at vi så nu har gjort hr. Fogh Rasmussen begribeligt, hvad det er, vi mener om dette spørgsmål.

Så er der så spørgsmålet om, at vi ville være lige så optaget af at skabe overskud. Jeg synes såmænd, vi er nok så optaget af konstruktivt at søge at skabe overskud for virksomhederne, og jeg synes ikke, de forslag, venstre har fremsat, eller den måde, venstre samarbejder på her i folketinget, beviser, at de er så forfærdelig meget mere interesseret eller bedre end os andre omkring denne sag.

Til hr. Dyremose vil jeg sige, at vi formentlig er uenige om nogle principper. Man kan altid diskutere spørgsmålet om spredningen af ejendomsretten. Men det har bare ikke noget med dette at gøre, ikke direkte i hvert fald. Det, vi ønsker, er jo netop en sammenkobling af at være ansat og få medindflydelse på egen arbejdsplads. Et af midlerne til det er, at man har noget medejendomsret til kapitalen i virksomhederne, som man selv har været med til at tjene op.

Man kan i øvrigt godt diskutere, om man vil have folkeaktier og alt muligt andet, som det konservative folkeparti foreslår. Det har bare ikke noget med denne sag at gøre, fordi det – tror vi – overhovedet ikke ændrer på

spørgsmålet om de ansattes medindflydelse, og det er det, der er afgørende for os.

Så er der spørgsmålet om frivillighed. Vi må sige, at vi tror, at man kan komme et stykke vej ved frivillige ordninger i en lang række sammenhænge, men en række af disse spørgsmål bliver det nok nødvendigt at gøre obligatoriske, og så er der kun spørgsmålet tilbage om, hvordan man finder ud af at gøre det.

Chance og risiko er to sider af samme sag, siger hr. Dyremose, og det har han naturligvis ret i. Derfor har vi også sagt, der skal være en vis chance og en vis risiko. Men den skal altså ikke være total og ubetinget. Man skal ikke kunne miste det hele, men i modsætning til mange andre forslag, der er fremsat, har vi dog sagt, at medarbejderne også har en risiko vedrørende den kapital, de har anbragt i virksomheden.

Til hr. Lawaetz vil jeg blot sige, når han spørger: hvorfor netop nu?, at jeg synes – og det er også til hr. Arne Melchior – at det er et udmærket tidspunkt, forslaget er fremsat på. Den 30. januar vidste vi meget godt noget om, hvordan overenskomsterne gik, og vi ved, der er 2 år til en ny overenskomstperiode. Det vil sige, at der er ro, og det vil altså sige, at det er et udmærket tidspunkt at diskutere disse spørgsmål på. Jeg kan ikke se, at det er en fordel at diskutere det, når arbejdsmarkedet er fuldstændig oppe på de høje nagler.

Så er der spørgsmålet om det solidariske, som fru Lilli Gyldenkilde var inde på. Der er vi sådan set enige med SF i, at der er nogle problemer. Det er også noget af det, vi ret nøje har overvejet, fordi der kan jo da blive nogle problemer, hvis medarbejdere ligesom koncentrerer sig omkring de virksomheder, som ser mest lønsomme ud. Men det mener vi er noget af det, vi må diskutere langs ad vejen. Det, vi tror er afgørende, er, at der kommer sammenhæng mellem medarbejderne på virksomheden og deres indflydelse. Det er den solidaritet, vi vil skabe i første omgang. Det er solidariteten mellem medarbejderne, for vi tror ikke – uden at det får en række negative konsekvenser – at vi kan brede det ud til andre, fordi vi derved løber lige ind i spørgsmålet om den centrale fond, hvorved vi vil få en styring et andet sted fra. Det kan i så fald efter vores opfattelse ikke undgås.